

Predmet: Zoran Vukšić i dr. – *Beli Manastir*

Viši sud u Beogradu, Odeljenje za ratne zločine

Poslovni broj predmeta: K-Po₂ 45/2010

Glavni pretres: 3.03.2011.

Izveštaj: Laza Lazarević, posmatrač FHP-a

Saslušanje optuženog Zorana Vukšića zvanog Žuti

Optuženi ne priznaje izvršenje krivičnog dela koje mu se stavlja na teret i ne oseća se krivim.

Svoju odbranu nije izneo ranije jer mu nije bilo jasno zbog čega je tačno optužen. Uveren je da su ga optuženi Strigić i Hrnjak lažno optužili da bi izbegli svoju krivičnu odgovornost. Imao je puno prijatelja hrvatske, mađarske i drugih nacionalnosti, te da nije imao razloga da počini zločine za koje je optužen. Budući da je bio lovac, kao i to da se bavio kinologijom, poznavalo ga je dosta ljudi u Baranji. Od 1990. radio je u pošti u Belom Manastiru. Kada je HDZ preuzeila vlast počeli su pritisci na Srbe: organizovani su mitinzi na kojima su isticana ustaška obeležja, ukinut je program TV Beograd, bila je zabranjena štampa iz Srbije, pa su morali po novine da idu u Sombor kako bi se upoznali sa stanjem u zemlji. U aprilu-maju 1991. dosta Hrvata je počelo da se naoružava, najčešće tako što su primani u rezervni sastav MUP-a. Tada su počele pretnje Srbima, stalno su pozivani na informativne razgovore u stanicu policije. Kada se u maju održao miting u organizaciji SDS-a u Jagodnjaku, na kome su govorili, između ostalih, Vojislav Šešelj i Milan Paroški, okupilo se mnogo ljudi i Srba i Hrvata. Svi Srbi koji su prisustvovali tom mitingu bili su pod prizmotrom hrvatske policije. Posle tog mitinga bio je na meti hrvatskog MUP-a, stalno su ga pratili, dolazili kod njegove kuće, zbog čega je on često spavao kod prijatelja ili rođaka. Saznao je da su ga u Petlovcu čekali desetak pripadnika hrvatske paravojne formacije *Mlade ustaše* obučene u crne kombinezone sa ciljem da ga ubiju, što je on zahvaljujući dojavi uspeo da izbegne. Lokalno srpsko stanovništvo je naročito bilo uznemireno kada su pripadnici hrvatske policije opkolili kuću Ratka Vidakovića i ubili ga. Odmah nakog tog događaja grupa Srba je otišla kod komadanta obližnje kasarne tražeći zaštitu. U avgustu su postavljali punktove kako bi kontrolisali taj region. Napad pripadnika teritorijalne odbrane na SUP Beli Manastir započeo je minobacačkom vatrom 21.08.1991. Sutra ujutru oko 7:00 časova grupa naoružanih Srba među kojima i on ušli su u prostorije SUP-a iz koga su hrvatski policajci pobegli. Nakon toga, trebalo je ponovo oformiti SUP, pa je vršena mobilizacija iz građanstva, pozvani su i neki penzionisani policajci, a kasnije su došli i neki policajci iz Srbije, kako bi im pomogli da SUP počne sa normalnim radom. On je bio u specijalnoj jedinici pod komandom Milana Jarića. Zadatak te jedinice je bio, pre svega, borba na prvim borbenim linijama, a po potrebi pomagali su redovnoj policiji pri izvršavanju zadatka. Pripadnici te jedinice, njih 50-ak, su se sastajali u prostorijama SUP-a i to u trpezariji ili sali za sastanke. On je bio naoružan revolverom marke *Smith & Wesson*, koji je uvek nosio, i automatskom puškom, a ponekad je nosio i lovački nož dužine 15 cm. Nosio je zelenu maskirnu uniformu ali je ponekad nosio i civilno odelo, na glavi je nosio srpsku šajkaču sa srpskim grbom. Sekretar SUP-a je bio Zdjelarević. Zna da su u SUP-u postojale dve prostorije za zadržavanje lica koje su se nalazile u podrumu zgrade. On tamo nikog nije malteretirao ni terao da peva četničke pesme. Jednom prilikom mu je optuženi Hrnjak demonstrirao kako su zarobljene hrvatske civile naučili da pevaju neke pesme.

U selu Kozarac su se nalazile naoružane hrvatske snage, te je 28.08.1991. pokrenuta akcija združenih snaga TO i SUP-a Beli Manastir. Hrvati su se povukli pre nego što su oni ušli, tako da tamo nije bilo sukoba. U toj akciji su pored njega učestvovali i optuženi Strigić i Bertić, kao i komadant jedinice Jarić. Tom prilikom on nikog nije ranio ni ubio. Adama Baraća i njegovu suprugu Anu poznavao je iz viđenja, jer je često svraćao u kafanu koju su držali njihovi sinovi, ali da on nije učestvovao u Adamovom ubistvu i Aninom ranjavanju. U selu Karanac [gde je živela porodica Čičak] nije odlazio, osim u kafanu koju je držao Zoran Madžarac. O porodici Čičak ne zna ništa, ne zna čak ni kako su izgledali. U oktobru 1991. vratio se sa lečenja na kojem je mesec dana bio u bolnici u Somboru i na VMA u Beogradu, zbog ranjavanja tokom borbi.

Jednog dana je navratio do SUP-a gde je u trpezariji sreo opt. Strigića i Madžarca, koji su ga pozvali da sa njima krene u Karanac. Nakon što im se u dvorištu pridružio opt. Branko Hrnjak krenuli su *maricom* u Karanac do porodice Čičak. Kada su stigli tamo, nisu svi ukućani bili kod kuće, pa su rekli članovima njihove porodice da se muškarci što pre jave u prostorije SUP-a Beli Manastir. Četvorica muškaraca porodice Čičak su predveče došli u zgradu policije. Opt. Strigić i Madžarac su mu rekli da treba neke Hrvate da odvezu u Jagodnjak kod komadanta TO radi ispitivanja. Opt. Strigić je vozio, on je sedeо pored njega, iza njih su bili opt. Hrnjak i Madžarac, a u zadnjem delu *marice* nalazili su se članovi porodice Čičak. Opt. Strigić je u jednom trenutku zaustavio vozilo, izašao sa opt. Hrnjom napole da vide nešto, dok su se on i Madžarac udaljili nekih petnaestak metara od vozila. Strigić i Hrnjak su rekli da hoće malo da zaplaše članove porodice Čičak i izveli jednog iz vozila. Nakon toga su čuli pucanj, ali nisu mislili da je neko ubijen već da na taj način samo žele da zaplaše tog čoveka. Potom su došli i odveli ostalu trojicu, nakon čega su se čuli kratki rafali. Tada je shvatio da su ih ubili. On i Madžarac su se samo pogledali, na šta im je Strigić rekao *Šta je bilo? Završili smo. Gotovo je!* Zatim su otisli u stan kod Madžarca gde su razgovarali o tome što se desilo i saglasili se da o tome ne pričaju nikom. Ne seća se da su podelili delile lične karte i novčanike Čičkovi.

Suočenje optuženih Zorana Vukšića i Slobodana Strigića

Optuženi su suočeni zbog razlika u njihovim odbranama. Opt. Strigić je tražio od opt. Vukšića da objasni zašto je čekao 15 meseci da iznese svoju verziju događaja iz Belog Manastira, na šta mu je ovaj odgovorio da je razlog to što nije znao za šta je tačno optužen. Opt. Strigić je ponovo optužio Vukšića da je zajedno sa Madžarcem ubio članove porodice Čičak, na šta mu je opt. Vukšić uzvratio da je to čista laž i da je upravo on taj koji je izvršio taj zločin. Opt. Strigić je rekao da je na njegovo pitanje Vukšiću zašto su ga uvalili u sve ovo, ovaj odgovorio *Jebi ga trebala nam marica, jer ih je bilo previše. Da ih je bilo manje ja i Mađarac bismo ih oterali Nivom i završili posao.* Opt. Vukšić je rekao da je to čista laž. Suočenje je završeno tako što je sudija konstantovao da su okrivljeni ostali svako pri svojoj ranijoj izjavi.

Suočenje optuženih Zorana Vukšića i Branislava Hrnjka

Okrivljeni su ostali pri svojim ranijim iskazima, međusobno optužujući jedan drugog za zločin i negirajući sopstvenu ulogu u istom.

Komentar:

Navod optuženog Vukšića da svoju odbranu nije izneo ranije jer mu nije bilo jasno zbog čega je tačno optužen ne stoji jer je optuženom dostavljena i na početku suđenja pročitana

optuznica, nakon cega je predsednik veca sve optuzene pitao da li su razumeli optuznicu. Ovakvo drzanje optuzenog moze se tumaCi kao namera pripreme odbrane, nakon iznosenja odbrane ostalih optuzenih i ispitavanja svedoka, u cilju izbegavanja sopstvene odgovomosti.

Fond za humanitarno pravo